

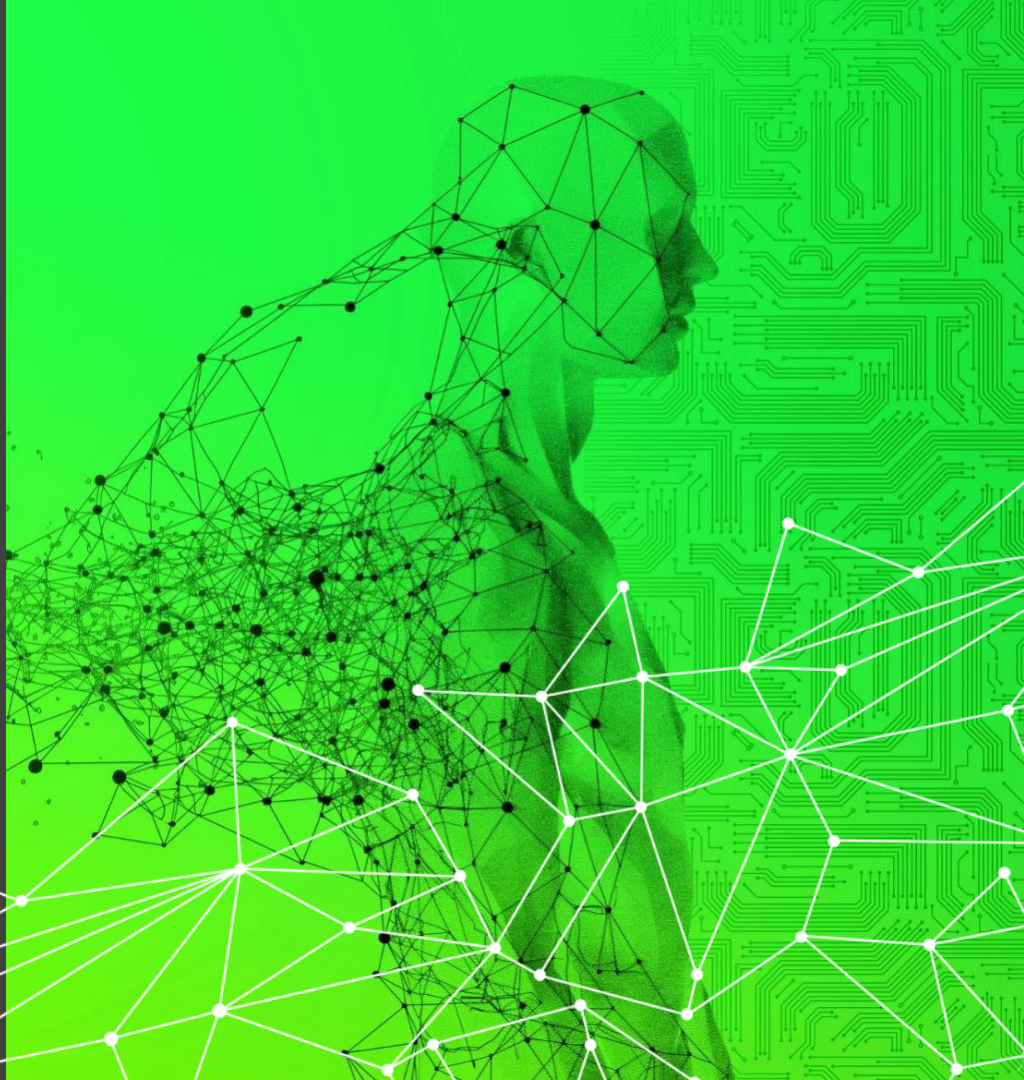

Időjárás előrejelzés alapú villamosenergia-termelés optimalizálás

AI és műholdas adatok alkalmazása az energia- termelés
előrejelzés pontosságának növelésére (GRIDFOR)

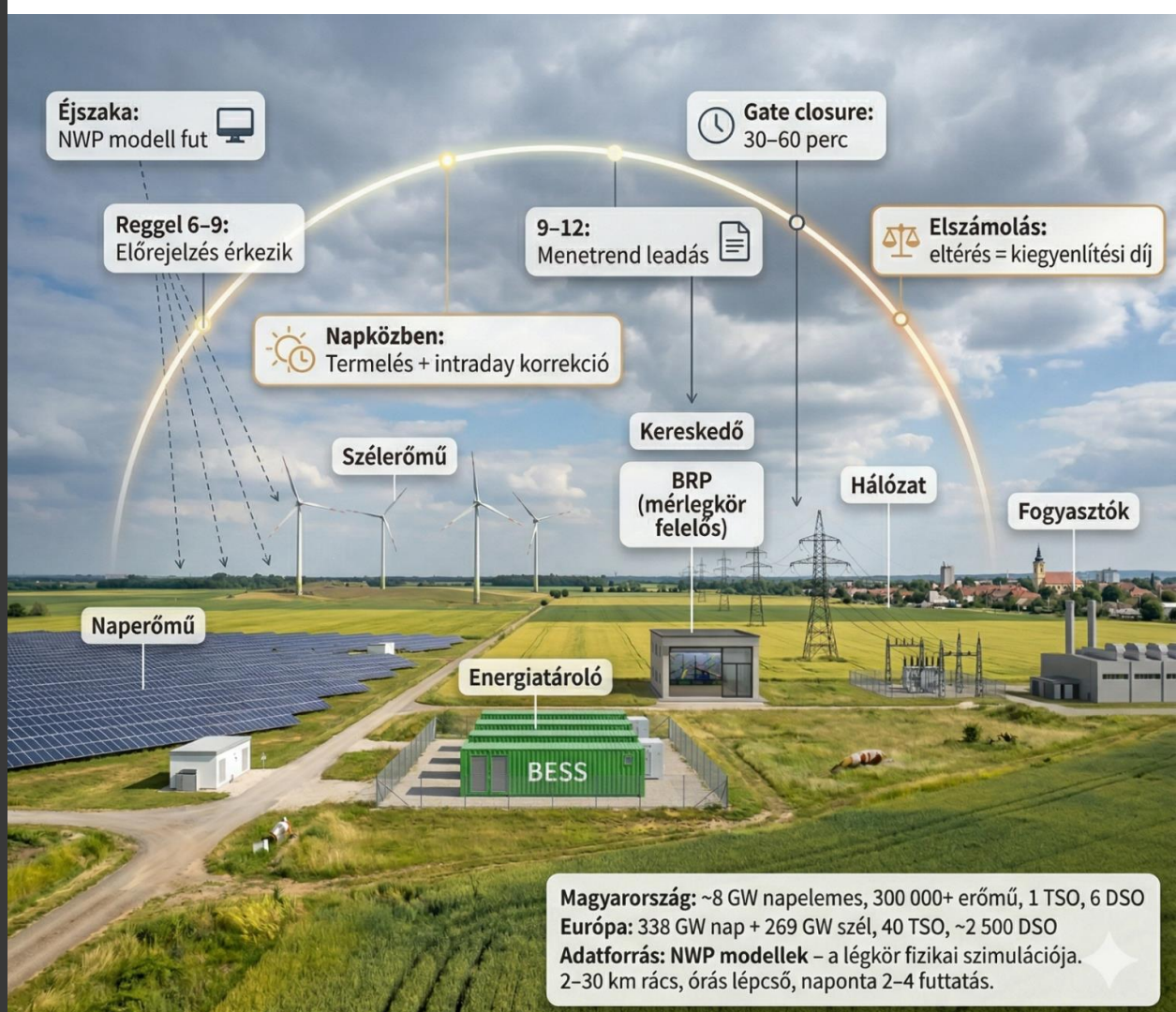
ENERGOexpo Konferencia
Debrecen, 2026. április 1.

AGIgent Zrt.

AZ IDŐJÁRÁS SZEREPE AZ ENERGIA-SZEKTORBAN

A numerikus időjárás modellek (NWP): a légkör fizikai egyenleteit oldják meg, a jelenlegi állapotból kiindulva szimulálják a jövőbeli időjárást. Rácspontokon számolnak, jellemzően 2–30 km-es felbontással, órás lépésben.

A PROBLÉMA

A jelenlegi időjárás-előrejelzés nem elég jó a megújuló energia szektornak

DURVA FELBONTÁS

A standard numerikus időjárás-előrejelzés modellek (NWP) 2–10 km-es rácsfelbontással dolgoznak. Ez nem képes megragadni a lokális felhőzetváltozásokat, domborzati széleffektusokat és mikroklimatikus hatásokat.

TÚL NAGY IDŐLÉPCSŐ

Az órás vagy 3 órás idő lépcsők nem elegendőek a 15 perces elszámolási periódusokhoz, amelyeket az ENTSO-E piacszabályozás megkövetel a megújuló energiatermelőktől.

ANYAGI KÖVETKEZMÉNYEK

Egy 10 MW napelemez park átlagosan ~8% day-ahead előrejelzési hibával dolgozik. Ez évi akár ~36 000 EUR kiegyenlítő energia díjat jelenthet.

A MEGOLDÁS

AI-alapú hiperlokális időjárás-előrejelzés,
műholdas terepmodellek és mélytanulási algoritmusok kombinációjával (GRIDFOR)*

*Minden kimenet 15 perces időbeli granularitással, 1–48 órás horizontra, 1 km alatti felbontásban, konfidencia intervallumokkal

A NAPERŐMŰVEK SZÁMÁRA

Felhőborítottság előrejelzés

Lokális felhőzet mozgása, kialakulása és feloszlása – a napsugárzás legfőbb bizonytalansági tényezője

Ködképződés előrejelzés

A klasszikus NWP modellek egyik leggyengébb pontja – a hiperlokális terepmodell jelentősen javítja

GHI és DNI sugárzás

Globális horizontális és direkt normális sugárzás 15 perces felbontásban

Hőmérséklet (panelszintű)

A PV hatásfok hőmérsékletfüggő – magasságkorrigált levegőhőmérséklet

A SZÉLERŐMŰVEK SZÁMÁRA

Szélesebesség és széllekés

Magasságkorrigált, terepadaptív szélesebesség és széllekés előrejelzés turbina-magasságon

Szélirány-változás

A turbina-pozicionálás és terhelésszámítás kulcsfontosságú paramétere

Viharok útvonalának előrejelzése

Extrém szélesebesség-események előrejelzése – turbinavédelem és leállítási döntések

Jégképződési kockázat

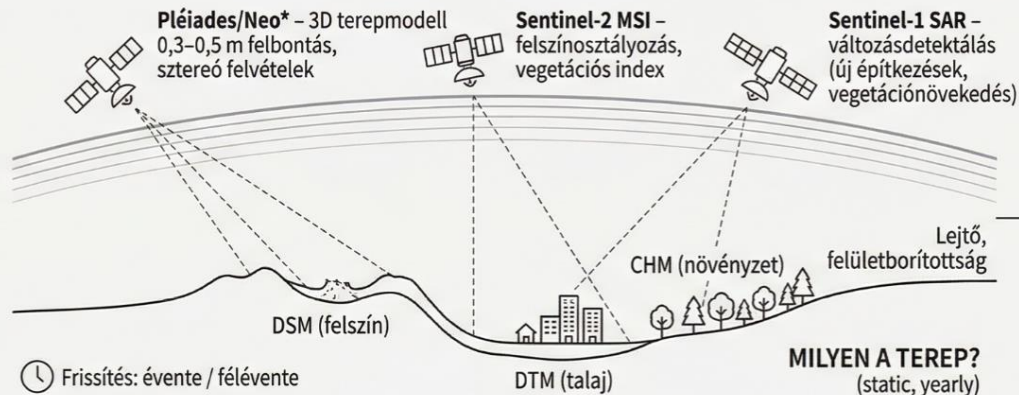
Lapáteljegesedés előrejelzés – termelés-csökkenés és biztonsági kockázat kezelése

ADAT-FORRÁSOK

és használatuk a rendszerben

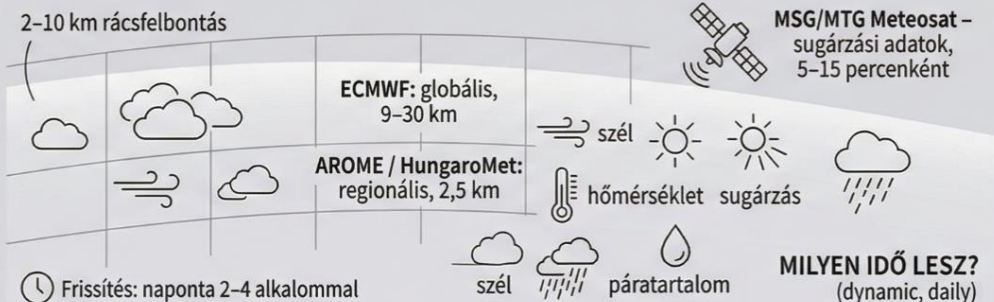
MŰHOLDAS TEREPMODELLEK

A terep állandó tulajdonságainak feltérképezése

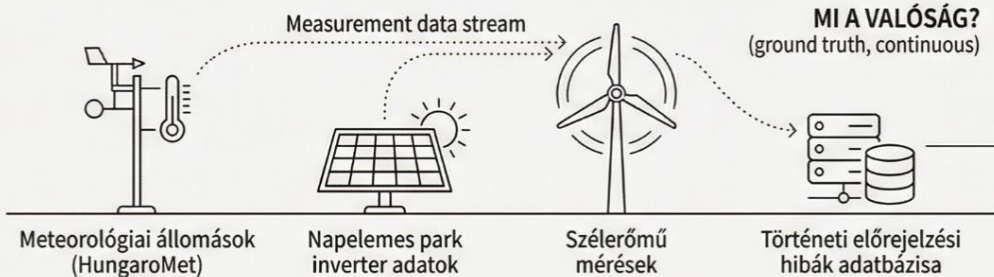
NWP ELŐREJELZÉSEK

A légkör aktuális és előrejelzett állapota

FELSZÍNI MÉRÉSEK

Lokális valós mérések a modell tanításához és validációjához

AI MODELL ARCHITEKTÚRA

CNN-alapú
terepadaptív
downscaling motor

TRÉNINGEZÉSI PIPELINE

- Történelmi NWP előrejelzések és valós mérések összegyűjtése
- Térbeli illesztés: NWP rács és terepmodell koordináta-rendszer
- Előrejelzési hibaminták kinyerése (bias learning)
- CNN modell tréningezés: terep-jellemzők mint statikus módosítók (lejtő, felületborítottság, magasság)
- **Validáció:** felszíni mérések elleni tesztelés, hiperparaméterek

CNN-alapú
terepadaptív
korrekció

MIT TANUL A MODELL?

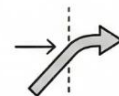
Domborzati széleffektusok
Hogyan befolyásolja a lejtő, völgyek és hegyek a szélesebséget és irányt

Árnyékolási minták
Épületek és növényzet okozta napsugárzás-csökkenés a nap különböző állásainál

Városi canyon dinamika
Épített környezet hatása a légmozgásra és hőmérsékletre

Szisztematikus bias
Az NWP modell rendszeres hibáinak korrekciója adott lokáción

Időbeli minták
Napi és szezonális ciklusok, amelyek befolyásolják az előrejelzési hibát

INFERENCIA PIPELINE

Valós idejű működés
az NWP frissítéstől
a termelési
előrejelzésig

1 NWP BEMENET

Friss ECMWF/HungaroMet előrejelzés érkezik (naponta 2–4x). Szél, hőmérséklet, sugárzás, páratartalom rácsadatok.

2 TÉRBELI ILLESZTÉS

NWP rácsadatok illesztése a műholdas terepmodellhez. Magasság, lejtő, felszínborítottság hozzárendelése minden ponthoz.

3 AI KORREKCIÓ

CNN modell végrehajtása: spatiotemporális korrekciók, szélcsatorna-hatások, árnyékolási minták, városi canyon dinamika.

4 KIMENET GENERÁLÁS

Sub-km felbontású GHI/DNI, szélesebesség, hőmérséklet előrejelzés 15 perces bontásban, konfidencia intervallumokkal.

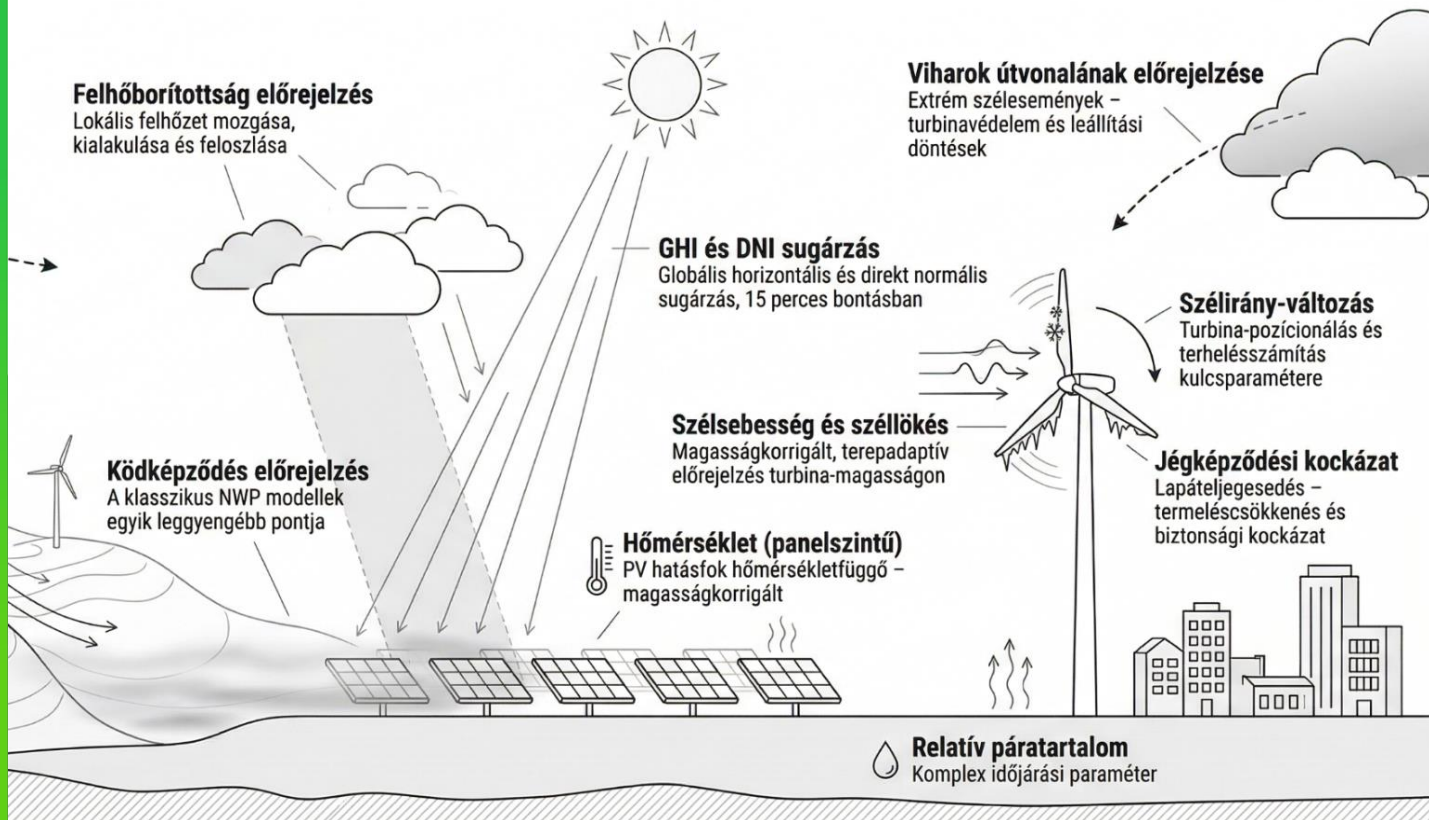

5 TERMELÉS-ELŐREJELZÉS

Időjárás adatok átfordítása villamosenergia-termelési előrejelzéssé, nap- és széltermőművekre, 15 perces BRP formátumban.

KIMENETEK

és cél pontosság

GHI / DNI előrejelzés

< 15% hiba vs mérés

Szélesség

> 10% javulás vs NWP

Termelés-előrejelzés

< 15% hiba vs mérés

Day-ahead MAPE

≤ 8% (cél: 3–5%)

Portfólió szintű

> 20% javulás vs baseline

Kiegyenlítési költség

> 30% csökkenés

ALKALMAZÁSI TERÜLETEK

Mire használható a
hiperlokális időjárás-
előrejelzés?

Nap- és szélenergia-termelés-előrejelzés

Day-ahead és intraday ütemezés 15 perces BRP formátumban, kiegyenlítési díjak csökkentése.

Energiatárolók dispatch optimalizálása

Töltés/kisütés ütemezése a várható termelés és fogyasztás függvényében, akkumulátor élettartam javítása.

Intraday és kiegyenlítő piaci kereskedés

Pontosabb pozíciók az intraday piacon, jobb kockázatkezelés a BRP portfóliókban.

Karbantartás-ütemezés és üzemi tervezés

Erőművi karbantartás tervezése alacsony termelésű időszakokra, állásidő minimalizálása.

Curtaiment stratégia és hálózati torlódáskezelés

Előrejelzés-alapú termeléskorlátozás a hálózati szűk keresztmetszetek elkerülésére.

Energiavezérelt gyártás

Az energiaintenzív ipari folyamatok ütemezése a várható megújuló termelés és kedvező árazási időszakok függvényében, a termelési költségek csökkentésére.

Virtuális erőmű és aggregátor portfólió-kezelés

Több telephelyre kiterjedő aggregált előrejelzés, portfólió szintű kiegyenlítés optimalizálása.

GRIDFOR

AI-alapú hiperlokális
dinamikus
távvezeték-
terhelhetőség (DLR)
és megújuló energia
termelés-előrejelzés

This project was part
of ESA Kick-starts
Program

ESA KickStart

Ezt a megoldást GRIDFOR néven fejlesztjük az Európai Űrügynökség (ESA) Business Applications programjának keretében. A Kick-Start fázist sikeresen lezártuk, a technológiai koncepciót és a piaci igényt validáltuk.

Következő lépések

ESA Feasibility Study, majd pilot éles környezetben.

Pilot partnerség

Érdeklődés esetén keressenek bennünket!

AGIgent Zrt.

www.agigent.ai

andrea.cseh@agigent.ai

+36 70 244 2261

